

peste hotare, împărtaşind apoi proaspăta experiență câștigată colectivului pe care îl conduce. Alături de Ovidiu Bălan, Igor Ciornei, dirijor permanent, se distinge printr-o activitate nu mai puțin fructuoasă.

Orchestra a realizat stagioni permanente în numeroase localități: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Moinești, Comănești, Piatra-Neamț, Biczaz, Roman și altele.

Creșterea valorică a ansamblului a avut drept rezultat realizarea colaborării cu unii dintre cei mai cunoscuți interpreți și dirijori din țară: Ion Voicu, Ștefan Ruha, Valentin Gheorghiu, Arta Florescu, Iosif Conta, Ion Baci, Corneliu Dumbrăveanu, Remus Georgescu ș.a., precum și cu o serie întreagă de instrumentiști sau șefi de orchestră străini.

Despre repertoriu se poate spune că acumulările calitative realizate de orchestră s-au răsfrânt favorabil și asupra unei posibilități tot mai largi de abordare a literaturii preclasice, clasice, romantice și moderne. În actuala stagiune, spre exemplu, au fost executate o serie de lucrări considerate drept foarte dificile, atât pe plan tehnic cit și interpretativ, pe primul loc situându-se câteva simfonii de Bruckner. Creația românească, aflată la loc de cinste în repertoriul formației, numără nume de prestigiu: Enescu, Jora, Paul Constantinescu, Olah, Mircea Chiriac, Toduță, Achim Stoia, alături de mai tinerii Mihai Moldovan, Al. Hrisanide sau Nicolae Brînduș. Preocuparea pentru clarificarea unor problematici ridicate de creația autohtonă contemporană s-a concretizat prin organizarea unor simpozioane și decade ale muzicii românești.

Filarmonica băcăuană se dovedește a fi, pe zi ce trece, un ansamblu cu posibilități artistice în plină dezvoltare, capabil să contribuie la opera nobilă de răspîndire a artei muzicale în pături tot mai largi de oameni. Această frumoasă misiune are toate premisele favorabile pentru a fi dusă la bun sfârșit în condițiile seriozității cu care se lucrează aici.

Dan BUCIU

Craiova

În fața unei săli arhipline, corul și orchestra Filarmonicii „Oltenia” a prezentat, în luna aprilie, un concert remarcabil.

A fost interpretat poemul-cantată *Balada izvoarelor lumini*, pentru cor de copii, cor mixt și orchestră de Claudiu Negulescu.

Compozitorul, cunoscut publicului craiovean (în stagiunea trecută fiindu-i prezentată *Balada Nicolinei*), este autorul a numeroase cîntece pentru voce și pian, lucrări instrumentale de cameră, muzică corală. Dintre lucrările sale simfonice și vocal-simfonice, sînt de amîntit: *Balada Dobrogeană*, *Cantată festivă pentru aniversarea Republicii*, *Ceferiștii Bărăganului*, *Strigăt prin veac*.

Claudiu Negulescu se remarcă și printr-o continuă și susținută activitate de dirijor și îndrumător al formațiilor corale de amatori.

Lucrarea, prezentată în primă audiție craioveană, a fost concepută încă în anul 1953 și face parte din ciclul vocal-simfonic *Laudă Patriei*, compus din 4 cantate: *Balada Nicolinei*, *Balada prieteniei*, *Balada Eliberării* și *Balada Izvoarelor lumini*.

Concepută în trei părți, cantata redă eroismul tinerilor constructori de hidrocentrale de la Biczaz, Lotru, Someș, Olt.

Remarcăm participarea corului Filarmonicii craiovene (dirijor Alexandru Racu), care în toate momentele de intervenție a răspuns prompt, cu sonoritățile cerute de partitură.

O mențiune specială pentru corul de copii al Liceului de muzică și arte plastice din Craiova (dirijor profesor Grigore Ștefănescu), a căror glasuri cristaline și curate se îngemănează cu ale celorlalți coriști, într-o sincronizare perfectă cu orchestra simfonică.

Teodor Costin, dirijorul concertului, a reușit printr-o gestică expresivă să redea într-un tablou unitar și sugestiv sensurile ce se desprind din conținutul cantatei.

Programul concertului a fost întregit de evoluția violonistului Ion Voicu, artist al poporului, care a interpretat *Concertul în Re major pentru vioară și orchestră* de Beethoven.

Boris CHELARU

Lugoj

La cea de a VII-a ediție a Festivalului coral internațional „Mai-Varna '73”, România a fost reprezentată prin Corul „Ion Vidu” al Casei de Cultură din Lugoj, dirijat de prof. Remus Tașcău.

În cadrul Festivalului au susținut concerte coruri din R.P. Bulgară, R.P. Ungară, R.S.F. Jugoslavia, Austria, R.D. Germană, R. F. Germania și R.S. Cehoslovacă.

Formațiile participante au avut misiunea de a susține concerte, cu o durată de 30 de minute, bazate pe un repertoriu variat ca stil și conținând piese din repertoriul național și universal, cu includerea obligatorie a unei piese bulgărești.

Concertul formației lugojene (19 mai), alături de coruri din Ungaria, Jugoslavia și R.F. Germania, a fost transmis în direct de Radio Sofia.

Ceea ce a deosebit corul lugojean de celelalte formații participante a fost tehnica sa vocală, omogenizarea vocilor, acordajul și expresivitatea deosebită, calități subliniate de personalități ale vieții noastre muzicale, cu ocazia participării la cea de a III-a etapă a Concursului coral interjudețean „Cîntare patriei”, cum sînt: D.D. Botez, Marin Constantin, Mircea Neagu, Carol Litvin, ș.a.

Cu prilejul manifestărilor la care ne referim, doi dintre cei mai apreciați dirijori bulgari au consemnat impresiile lor în Cartea de aur a corului nostru: „Sînt adînc impresionat de interpretarea și calitățile corului „Ion Vidu”, de sonoritatea vocilor, de timbrele minunate, de felul de a cînta. Arta corului ne-a convins, încă o dată, de frumusețea și farmecul cîntecului românesc. Corul este un instrument perfect acordat, cu care tînărul și talentatul său dirijor, Remus Tașcău, cîntă cu mare măiestrie. Urez și mai mari succese corului și m-aș bucura de fiecare întîlnire cu arta lui” (Z. Mednikarov).

„Sînt foarte fericit că am avut prilejul să mă întîlnesc în orașul Varna cu arta interpretativă a corului „Ion Vidu” din Lugoj. Ce mi-a plăcut în special: sonoritatea spontană, claritatea intonației și transmiterea nemijlocită între public și cor. Este meritul dirijorului Remus Tașcău care știe să conducă cîntăreții, să-i impulsioneze, avînd în permanentă interesul pentru echilibrul artistic” (V. Arnaudov).

Participarea la Festival ne-a adus nu numai bucuria succesului, prin obținerea Trofeului și Diplomei Festivalului, dar și încrederea că în viitor putem face și mai mult pentru afirmarea valorilor noastre muzicale.

Gh. LUCESCU

Suceava

Există la Suceava o împămîntenită tradiție, un deosebit interes, aproape un fel de cult pentru memoria compozitorului din acele locuri, înmormîntat la Stupca acum 90 de ani.

Adînc intrat în conștiința românilor de pretutindeni prin imnurile sale mobilizatoare: *Pe-al nostru steag, Tricolorul, Cîntec de primăvară* (de 1 Mai), sau mereu emoționanta *Baladă* și optimista operetă „clasică” *Crai nou*, Ciprian Porumbescu nu este încă cunoscut în deplinătatea creației sale.

Insemnate trepte pentru împlinirea acestui deziderat au fost realizate de Muzeul din Suceava, prin editarea a două cărți de care nu se poate face abstracție în viitor. Prima, „*Ciprian Porumbescu — documente și mărturii*”, (1971), conține 12 studii, semnate de Leca Morariu (Carol Miculi și Porumbestii), Paul Leu — 4 studii — Octav Monoranu, Ștefan Pavelescu, Victor Buta, Grigore Foiț, Ciprian Rațiu, Maria-Luiza Ungureanu și Ovidiu Pentelescu. Cea de a doua este o impunătoare *Monografie „Ciprian Porumbescu”* tipărită în 1972. Autorul, lectorul universitar Paul Leu, îmbină rigurozitatea cercetătorului și minuțiosul istoriograf, cu pasiunea scriitorului pentru personajele cărora le dă viață. Volumul conține 27 planșe cu numeroase ilustrații și rezumate în limbile franceză și germană. Prin lectura vieții lui Ciprian Porumbescu prind relief febrilitatea, dăruirea și entuziasmul, ce caracterizează toate acțiunile compozitorului, precum și dramatismul dragostei sale și a morții timpurii, în pline vise de creație, înainte de a fi împlinit 30 de ani. Participarea lui Porumbescu în juriul concursului corurilor plugarilor români de la Chizătău, în 20 septembrie 1882, prezintă un deosebit interes. Chiar propriile lui rînduri sînt încă o dovadă despre căldura cu care a fost îmbrățișată opera sa în Banat, mai curînd decît oricare altă provincie românească: „prin Lugoj, Timișoara, Caransebeș, oamenii mă cunosc mai bine decît la noi în Bucovina, și cu respect se purtau față de mine..., mă purtau în brațe, iar la Lugoj făceau, în onoarea mea, soirée splendide”.

În subtitlul 1. *Incercări literare*, din cap. VII, îi sînt relevate realele însușiri literare, ce le completează pe cele muzicale. Fragmentele citate din scrisori sau din jurnal, semnate de Ciprian Porumbescu, trezesc o îndreptățită dorință de a vedea un al treilea volum editat de Muzeul din Suceava, alcătuit tot prin competența lui Paul Leu, care să cuprindă lucrările sale literare. Literatura română ar cîștiga un scriitor memorialist, iar muzicologia, documente inedite. Între poeziile în limba germană, cele închinete jubitei sale Berta Gorgon (fiica pastorului reformat din satul vecin, Ilișești), se înscriu tot în sfera autobiografică. Subtitlul 2. *Activitatea componistică*, din același capitol, conturează, nu fără o anumită intuiție, opera compozitorului. Aici se cer însă completări, în viitoarele lucrări, pe care tot Muzeul din Suceava este dator să le scoată la lumină. Mai întîi se așteaptă o listă completă a lucrărilor sale muzicale, după categorii: piese instrumentale, vocale (lieduri, coruri), muzică pentru teatru. Lucrările sale didactice, relevante de asemenea de *Monografie*, merită să figureze alături de compoziții, iar *Colecția de cîntece sociale pentru studenții români*, compuse și dedicate jurnimii academice române (Viena, 1880), poate chiar să fie reeditată.

Suceava este și sediul unor însemnate acțiuni care includ și tendința de a populariza compozițiile lui Ciprian Porumbescu. E vorba de *Concursul de interpretare instrumentală „Ciprian Porumbescu”*, pentru elevi și pioneri pînă la 15 ani, inițiat de Consiliul județean pioneresc și Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă Suceava și Uniunea Compozitorilor din R.S.R. Participînd la lucrările juriului în ambele ediții, pot să relatez și numărul redus al concurenților care au avut în repertoriu lucrări de Porumbescu. Acest concurs național, inedit și pe plan internațional, are menirea de a încuraja interpretarea instrumentală, de a depista talente și de a promova creația autohtonă. Și pentru acest scop, opera lui Ciprian Porumbescu, cuprinzînd și un număr mare de piese instrumentale necunoscute, trebuie editată.

E. B.

Creația compozitorului D.D. Botez, numărînd peste 100 de opusuri, întregeste profilul spiritual al pedagogului a cărui activitate, desfășurată timp de mai multe decenii în cadrul catedrei de dirijat a Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, a contribuit la instruirea cu competență și dăruire a multor generații de studenți, a dirijorului corului Filarmonicii „George Enescu”, a animatorului mișcării corale din țara noastră.

Editura muzicală a tipărit în luna în care compozitorul a fost sărbătorit cu prilejul împlinirii a 70 de ani o plachetă ce cuprinde *Patru cîntece populare din Județul Sibiu*, culese de învățătorul N. Hanzu și prelucrate pentru cor mixt de Dumitru D. Botez, dedicate Corului Căminului cultural din comuna Gura Rîului.



În toate cele patru prelucrări corale (*Bade, pentru dumneata, Lasă-mă măicuță-n pace, Plînge-mă, maică, cu dor, Busuioc cu măciulie*), compozitorul, păstrînd savoarea și autenticitatea melodiilor populare, le înveșmîntează într-o meșteșugită haină armonică, integrîndu-le unui stil larg accesibil. Sînt, de fapt, patru reușite „miniaturi” corale (toate la un loc durează circa 7 minute) ce pot fi executate sub forma unei suite, datorită mișcărilor contrastante în care sînt concepute (*Andantino, Allegretto, Lento poco rubato, Invirtita*).

Constantin RĂSVAN